

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 27/12
25.04.2012. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бате Цветковића, председника већа, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев, Веска Крстајића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног В.Б. и др, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 194. став 4. у вези са чланом 187. став 4. у вези са ставом 3. и 2. Кривичног закона Републике Србије и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 74/12 од 30.03.2012. године, подигнутом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 927/2010 од 21.10.2011. године, у седници већа одржаној у присуству окривљеног С.Ј. и његовог браниоца адв. Л.М. из П. и браниоца окривљеног В.Б., адв. Т.Ј. из Б., дана 25.04 2012. године, донео је

П Р Е С У Д У

ДЕЛИМИЧНО СЕ УВАЖАВА као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз.бр. 74/12 од 30.03.2012. године и УТВРЂУЈЕ да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 927/2010 од 21.10.2011. године у делу који се односи на окривљеног В.Б. (став II изреке пресуде) повређен закон у корист окривљеног – члан 368. став 1. тачка 11. Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости у преосталом делу који се односи на окривљеног С.Ј. (став III изреке наведене другостепене пресуде), ОДБИЈА као неоснован.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог општинског суда у Београду К 872/03-02 од 24.12.2008. године, оглашени су кривим, и то: окривљени В.Б. и Ж.С. за кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 194. став 4. у вези са чланом 187. став 4. у вези са ставом 3. и 2. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС) и окривљени С.Ј. за кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 194. став 4. у вези са чланом 187. став 4. у вези са ст. 2. КЗ РС, па је окр. В.Б. осуђен на казну затвора у трајању од једне године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 27.05.1998. године до 16.09.1998. године, а окривљенима Ж.С. и С.Ј. изречене су условне осуде, тако што су им утврђене казне затвора у трајању од по 10 месеци које се неће извршити ако окривљени за време од четири године од правноснажности пресуде не учине ново кривично дело, с тим да ће им се у случају опозивања условне осуде у утврђене казне урачунати време проведено у притвору и то окр. Ж.С. од 27.05.1998. године, а окр. С.Ј. од 28.05.1998. године, до 16.09.1998. године. Наведени окривљени обавезани су на плаћање трошкова кривичног поступка чија висина ће бити одређена посебним решењем, а оштећени су са имовинскоправним захтевом упућени на парницу. Истом пресудом, окр. В.Р. ослобођен је од оптужбе за кривично дело изазивање опште опасности из члана 187. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС и одлучено да трошкови кривичног поступка у односу на њега падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 927/2010 од 21.10.2011. године, након одржаног претреса, у ставу I изреке, уважањем жалбе јавног тужиоца Првог општинског јавног тужилаштва у Београду, преиначена је наведена првостепена пресуда у односу на окр. Ж.С. само у делу одлуке о кривичној санкцији тако што је овом окривљеном, за кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 194. став 4. у вези са чланом 187. став 4. у вези са ставом 3. и 2. КЗ РС изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и шест месеци која се неће извршити ако окривљени за време од четири године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, с тим да ће му се у случају опозивања условне осуде у утврђену казну урачунати време проведено у притвору од 27.05.1998. до 16.09.1998. године; у ставу II изреке, уважањем жалби окр. В.Б. и његовог браниоца преиначена је наведена првостепена пресуда у односу на окр. В.Б., тако што је окривљени на основу члана 355. тачка 2. Законика о кривичном поступку (ЗКП), ослобођен од оптужбе за кривично дело

тешко дело против опште сигурности из члана 194. став 4. у вези са чланом 187. став 4. у вези са ставом 3. и 2. КЗ РС, с тим да трошкови кривичног поступка у односу на овог окривљеног падају на терет буџетских средстава; у ставу III изреке, уважењем жалби окр. С.Ј. и његовог браниоца преиначена је иста првостепена пресуда у односу на окр. С.Ј., тако што је окривљени на основу члана 355. тачка 2. ЗКП, ослобођен од оптужбе за кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 194. став 4. у вези са чланом 187. став 4. у вези са ставом 2. КЗ РС, с тим да трошкови кривичног поступка у односу на овог окривљеног падају на терет буџетских средстава; док је у ставу IV изреке одбијена као неоснована жалба браниоца окр. Ж.С., адв. Д.П.

Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости Ктз.бр.74/12 од 30.03.2012. године против наведене правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду (став II и став III изреке пресуде), због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд уважи захтев и утврди да је побијаном пресудом Апелационог суда у Београду. у ставу II и III изреке пресуде, повређен закон у корист окривљених В.Б. и С.Ј.

Врховни касациони суд је поступио у смислу одредаба члана 422. став 2 и 3. ЗКП и одржао седницу већа у одсуству обавештених Републичког јавног тужиоца и окр. В.Б., а у присуству окр. С.Ј. и његовог браниоца адв. Л.М. и браниоца окр. В.Б., адв. Т.Ј., на којој је размотрио списе предмета, са побијаном правноснажном пресудом, па је након оцене навода изнетих у захтеву за заштиту законитости, нашао да је захтев делимично основан, и то у погледу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП у делу побијане пресуде који се односи на окр. В.Б. (став II изреке пресуде).

Основано се у захтеву за заштиту законитости указује да је побијаном другостепеном пресудом, у означеном делу којим је окр. В.Б., применом члана 355. тачка 2. ЗКП, ослобођен од оптужбе за кривично дело из члана 194. став 4. у вези са чланом 187. став 4. у вези са ст. 3. и 2. КЗ РС, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП у корист окривљеног.

Окр. В.Б. је оптужен и првостепеном пресудом оглашен кривим за радњу кривичног дела која се састоји у поступању противном бланкетном пропису из члана 5. Закона о превозу опасних материја, наиме, да је као одговорно лице (директор предузећа) издао налог за превоз амонијака камионом цистерном возачу окр. Ж.С. и тако дозволио да управља том цистерном иако је знао да окр. С. није завршио обуку за превоз опасних материја и не поседује тзв. АДР сертификат за превоз опасних материја и да због тога не познаје особине, врсту опасности и последице које амонијак може да изазове, чиме је окр. В.Б. изазвао конкретну опасност за живот и тело људи, са тежом последицом која је наступила у конкретном случају у виду смрти два лица и тежег и лакшег повређивања више лица.

Након одржаног претреса, оцењујући чињенице и доказе у односу на радњу која је овом окривљеном стављена на терет и жалбене наводе окр. В.Б. и његовог браниоца, другостепени суд закључује (страна 13 став други до страна 14 став први другостепене пресуде) да није доказано да је окр. В.Б. инкриминисаном радњом изазвао конкретну опасност за живот и тело људи која је услов постојања основног дела из члана 187. КЗ РС и самим тим да није доказана ни одговорност окривљеног за наступање описане теже последице. Овај закључак другостепени суд образлаже тиме да нема довољно доказа о постојању узрочне везе између радње окривљеног, давања налога за превоз амонијака лицу које не поседује сертификат за превоз опасних материја и наступања конкретне опасности за живот и тело људи, имајући у виду да је основни узрок експлозије цистерне препуњеност исте амонијаком, а не превоз ове опасне материје од стране лица које не поседује одговарајући сертификат, односно да је у предметном случају конкретна опасност створена тек каснијом радњом окр. Ж.С. преузимања на превоз препуњене цистерне, чиме је прекинут континуитет узрочне везе између радње окр. В.Б. и настанка конкретне опасности.

Међутим, предњим закључивањем другостепени суд је своје разлоге о одлучним чињеницама на којима заснива оцену о непостојању доказа да су радњом окр. В.Б. остварена обележја кривичног дела за које је оптужен, учинио противречним са разлозима које даје кад исте одлучне чињенице узима као основ за закључак о постојању, у радњама окр. Ж.С., обележја истог кривичног дела.

Наиме, по оцени другостепеног суда, окр. Ж.С. као одговорно лице – возач цистерне, кривично дело из члана 194. став 4. у вези са ставом 187. став 4. у вези са ставом 3. и 2. КЗ РС извршио је радњом супротном пропису из члана 5. Закона о превозу опасних материја, односно тиме што је преузео на превоз опасну материју – амонијак без завршене обуке за превоз опасних материја услед чега није имао сазнања у погледу особина, врсте опасности и последица које амонијак може да изазове, иако је знао да услед оваквог пропуста може наступити опасност за живот и тело људи, док за исте чињенице које се тичу понашања супротног цитираној бланкетној норми у односу на одговорно лице, директора предузећа окр. В.Б., који је наложио и дозволио превоз амонијака возачу који није стручно оспособљен за руковање и превоз опасних материја и не поседује с тим у вези неопходан сертификат, другостепени суд налази да нису од значаја за одговорност окр. В.Б.

Наведена противречност разлога другостепене пресуде у делу у ком је ослободио од оптужбе окривљеног В.Б., са разлозима датим у односу на окривљеног Ж.С., који је за исте чињенице оглашен кривим и осуђен, те тако првостепена пресуда потврђена у погледу оцене да је доказано кривично дело и кривица овог окривљеног, представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, која је учињена у корист окривљеног В.Б., што основано истиче јавни тужилац у захтеву и у том делу захтев је уважен.

У захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца изнета је тврдња да је другостепеном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП и у делу којим је окр. С.Ј. у смислу члана 355. тачка 2. ЗКП ослобођен од оптужбе за кривично дело из члана 194. став 4. у вези са чланом 187. став 4. у вези са ставом 2. КЗ РС и да се та повреда огледа у противречности разлога пресуде, међусобно и са стварним стањем изведених доказа, у погледу закључка другостепеног суда да нема довољно доказа о постојању узрочне везе између радње за коју је окр. С.Ј. оптужен и наступања конкретне опасности за живот и тело људи.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, ови наводи захтева нису основани. Окр. С.Ј. оптужбом је стављено на терет да као одговорно лице – руководилац погона у складишту А.П., критичном приликом, није поступио по техничким правилима о заштитним мерама прописаним у тачки 3.2.1. Стандардне процедуре о утовару и испоруци амонијака у вагон цистерне и тиме изазвао опасност за живот људи, на тај начин што је дозволио да се цистерна напуни количином од 2440 кг амонијака, а да претходно није прегледао и оверио Извештај о прегледу цистерне, услед чега је овако препуњена цистерна због пораста дневне температуре и пораста притиска у њој експлодирала на Зрењанинском путу.

На основу оцене доказа изведених на претресу пред другостепеним судом и жалбених навода окр. С.Ј. и његовог браниоца, другостепени суд је извео правилан закључак, за који је дао јасне и непротивречне разлоге, да пропуштање радње прегледа Извештаја о прегледу цистерне, није у узрочној вези са наступањем опасности за живот и тело људи, те самим тим не стоје наводи захтева да су у пресуди дати међусобно противречни разлози. Наиме, та радња, а како то и образлаже другостепени суд, према Стандардној процедури претходи радњи упућивања цистерне на пуњење (те тако и самом пуњењу па и евентуалном препуњавању), а основни узрок наведене последице јесте управо препуњеност цистерне, а не њене евентуалне техничке неисправности (што је предмет Извештаја о прегледу цистерне), које чињенице нити су у поступку утврђене нити се стављају на терет окр. Ј. као што му се оптужним актом на терет не ставља ни да је пропустио извршити контролу цистерне након пуњења, у смислу провере дозвољене количине амонијака у цистерни.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08) у вези са чланом 420. ЗКП, а применом одредаба члана 425. став 2. и члана 424. ЗКП, с тим да је уважењем захтева за заштиту законитости у односу на окр. В.Б., будући да је захтев подигнут на штету окривљеног, само утврдио да је побијаном правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду повређен закон у корист овог окривљеног, не дирајући у наведену правноснажну пресуду.

Записничар-саветник

Председник већа-судија

Наташа Бањац,с.р.

Бата Цветковић,с.р.